

Pressmeddelande
Luxemburg den 18 december 2018

Revisorerna varnar för att åtgärderna för att motverka ökenspridning i EU hittills inte har varit tillräckligt samstämmiga

Europeiska kommissionen har ingen klar bild av de utmaningar som följer av det växande hotet från ökenspridning och markförstöring i EU, enligt en ny rapport från Europeiska revisionsrätten. De åtgärder som vidtagits hittills av kommissionen och medlemsstaterna har begränsad samstämmighet, säger revisorerna, och kommissionen har inte bedömt framstegen mot sitt mål att uppnå markförstörringsneutralitet till 2030.

Begreppet ökenspridning beskriver mänskliga och klimatrelaterade processer som leder till problem som påverkar torra områden, såsom minskad livsmedelsproduktion, ofruktbar jord, försämring av markens naturliga motståndskraft och försämrade vattenkvalitet. Klimatförändringsprognoserna i Europa visar att risken för ökenspridning ökar. Heta halvöknar finns redan i södra Europa, och fenomenet håller på att bre ut sig även norröver. Ökenspridningen är en konsekvens av men också en orsak till klimatförändringarna: markförstöring leder till utsläpp av växthusgaser, och förstörda jordar har sämre förmåga att binda kol.

Tretton EU-medlemsstater har i enlighet med FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning själva förklarat att de är drabbade av ökenspridning. År 2015 åtog sig EU och dess medlemsstater att sträva efter att uppnå markförstörringsneutralitet i EU till 2030.

Revisorerna besökte fem EU-medlemsstater som var drabbade av ökenspridning: Spanien, Italien, Cypern, Portugal och Rumänien, och undersökte om risken för ökenspridning i EU hanterades ändamålsenligt och effektivt.

De drog slutsatsen att trots att ökenspridning och markförstöring utgör aktuella och ökande hot i EU har kommissionen inte en klar bild av utmaningarna, och de åtgärder som vidtas för att bekämpa ökenspridning har begränsad samstämmighet.

"Vi ser att fenomen som torka, ariditet och risk för ökenspridning blir vanligare på grund av klimatförändringarna i EU", sade Phil Wynn Owen, den ledamot av Europeiska revisionsrätten som ansvarar för rapporten. "Ökenspridningen kan orsaka fattigdom, ökade hälsoproblem på grund av stoft som blåser med vinden och förlust av biologisk mångfald. Den kan även få demografiska och ekonomiska konsekvenser när människor tvingas flytta från drabbade områden. Som revisorer har vi ett ansvar att rikta uppmärksamhet på dessa risker som kan komma att sätta ökande press på de offentliga budgetarna, både på EU-nivå och nationellt."

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Talesperson T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Pressekreterare T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Det finns ingen enhetlig strategi om ökenspridning och markförstöring på EU-nivå, säger revisorerna. I stället finns ett antal strategier, handlingsplaner och utgiftsprogram, till exempel den gemensamma jordbrukspolitiken, EU:s skogsstrategi och EU:s strategi för klimatanpassning, som visserligen har betydelse för bekämpningen av ökenspridning, men inte är direkt inriktade på detta.

EU-projekt med betydelse för begränsningen av ökenspridning genomförs också inom olika EU-politikområden – landsbygdsutveckling, miljö- och klimatåtgärder, forskning samt regionalpolitik. De kan bidra till att bekämpa ökenspridningen, men det är tveksamt hur hållbara de är på lång sikt.

Kommissionen och medlemsstaterna samlar in uppgifter om olika faktorer som påverkar ökenspridning och markförstöring. Ingen fullständig bedömning har dock gjorts av markförstöring på EU-nivå, och man har inte heller enats om en metod för detta. Samordningen mellan medlemsstaterna har varit begränsad, och kommissionen har inte gett praktisk vägledning. Kommissionen har inte bedömt framstegen mot att uppfylla åtagandet om att sträva efter att uppnå markförstörringsneutralitet i EU till 2030.

Revisorernas rekommendationer:

- Fastställ en metod för att bedöma omfattningen av ökenspridningen och markförstörringen i EU och, baserat på denna metod, analysera relevanta uppgifter och presentera dem regelbundet.
- Bedöm om den nuvarande rättsliga ramen är lämplig för en hållbar markanvändning i EU, inbegripet åtgärder mot ökenspridning och markförstörring.
- Beskriv närmare hur EU:s åtagande om markförstörringsneutralitet ska uppnås till 2030 och rapportera regelbundet om framstegen.
- Ge vägledning till medlemsstaterna om åtgärder för att bevara marken och uppnå markförstörringsneutralitet i EU, vilket omfattar spridning av god praxis.
- Tillhandahåll på begäran tekniskt stöd till medlemsstaterna för upprättandet av nationella handlingsplaner för att uppnå markförstörringsneutralitet till 2030.

Meddelande till redaktörer

De tretton EU-medlemsstater som i enlighet med FN:s konvention har förklarat att de är drabbade av ökenspridning är Bulgarien, Grekland, Spanien, Kroatien, Italien, Cypern, Lettland, Ungern, Malta, Portugal, Rumänien, Slovenien och Slovakien.

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i våra rapporter genomförs. Det visar att vårt arbete gagnar EU:s medborgare.

Särskild rapport nr 33/2018 *Ökenspridning i EU: ett växande hot som kräver ökade insatser* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk.